

Het jaarlijkse nestkastenonderzoek levert weer de nodige interessante gegevens op. Zoals bijvoorbeeld de wetenschap dat het met de Bonte vliegenvanger in het Gooi veel slechter gaat dan elders in het land.

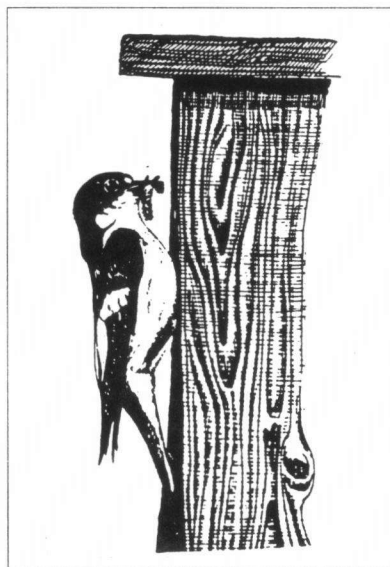
Dick A. Jonkers

Bonte vliegenvanger in 't Gooi gaat steeds verder achteruit

Waar zijn toch al die Bonte vliegenvangers gebleven? Deze verzuchting slaak je onwillekeurig als je het jaarverslag over het nestkastenonderzoek in het Gooi van 1993 doorleest. Tijdens de bloeitijd van de populatie zijn er in 1983 61 broedparen in de kasten aangetroffen. Precies tien jaar later zijn dat er nog maar zestien. Door welk verschijnsel deze achteruitgang wordt veroorzaakt is een raadsel. Het merkwaardige is, dat de soort op andere plaatsen in het land in nestkastbestanden niet achteruit gaat. Aan de zeer grote aantallen Koolmezen die de kasten overwegend bezetten, kan het niet liggen, want dat deden ze vroeger ook al. Bovendien zien de Bonte vliegenvangers, die in ons land arriveren als de Koolmezen al volop op hun eieren zitten te broeden of jongen hebben, best kans de mezen uit de kast te jagen.

De Bonte vliegenvanger is niet de enige soort die het moeilijk heeft in de Gooise dreven. De Gekraagde roodstaart kwam in de jaren zeventig nog met vele tientallen paren in de nestkasten voor; in 1993 waren dat er nog slechts vijf. Spreeuw en Ringmus ondergingen eenzelfde lot als de vorige soorten. In 1993 nestelden er respectievelijk zeven en vier paren in de kasten

en die paren hielden zich aan de rand van het Gooi op.

Bonte vliegenvanger

Gelukkig broedden er nog vrij veel soorten in de 958 nestkasten die in 1993 in het Gooi zijn gecontroleerd. Het waren er vijftien, maar dan wel vijf soorten minder dan in 1991. De grootste soort die in een kast tot broeden kwam was de Bosuil, waarvan vijf paren zijn aangetroffen. De kleinste de Winterkoning. Vermeldenswaard is, dat dit jaar zowel de Glanskop als de Matkop in de kasten zijn vastgesteld. Een Roodborst ondernam op Juliana-oord bij Laren een broedpoging; het legsel werd verstoord door een eekhoorn. Andere soorten die de contro-

leurs broedend tegenkwamen zijn: Grote bonte specht, Holenduif, Koolmees, Pimpelmees, Zwarte mees en Boomklever.

Er waren ook weer kasten die twee maal in het broedseizoen, maar dan door verschillende vogelsoorten, zijn gebruikt. Toen de oorspronkelijke bewoners (Bosuilen) waren vertrokken, zagen enkele paren Holenduiven hun kans schoon. Zelfs een Gekraagde roodstaart maakte gebruik van een kast die eerder door een Bosuil bewoond was geweest. Gecombineerde legsel kwamen ook voor. Er was een combinatie Koolmees-Pimpelmees met enkele eieren van de laatstgenoemde soort en een combinatie Pimpelmees-Koolmees. Alleen in het laatste geval verlieten zowel de jongen van de Pimpelmees als een jonge Koolmees het nest. Andere gebruikers van kasten waren onder andere naaktslakken en huisjesslakken.

Kortom voor de controleurs was het weer een boeiend jaar. Wie meer informatie wil kan het nestkastverslag in de bibliotheek van de vogelwerkgroep inzien of een exemplaar aanschaffen.

Literatuur

Jonkers, D.A. Gooise nestkastbewoners in 1993. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken. Hilversum. Uitgave 90. 19 blz.